

Timescape Teorisi

Bilimin 2025'te Büyük Patlama kozmolojisinden kaçış girişimi.

İçindekiler

1. 🕒 Zaman Peyzajı Teorisi

1.1. 🟡 Yorgun Işık Teorisi için Bir Maske

1.2. 🟡 Kırmızıya Kaymanın Doppler Yorumu

1.3. 🟡 Yorgun Işık Teorisi

2. 😞 Büyük Patlama Teorisini Sorguladığı İçin Yasaklandı

👤 Bilim yazarı Eric J. Lerner

3. Albert Einstein'ın Bir İnançlıya 'Dönüşümü'

3.1. Einstein'ın Dönüşümü Hakkında Bir Medya Hype'ı

3.2. Einstein'ın Devam Eden Reddi

3.3. Einstein'ın Gizemli Kayıp Makalesi

3.4. Einstein'ın Gizemli Kayıp Makalesi

3.5. Neden?

3.5.1. Bilimsel İlerleme

3.5.2. "Tanrı yaptı" Argümanı

4. Başlangıç: 🕒 Zaman

4.1. Kalam Kozmolojik Argümanı

4.1.1. 💬 Bir Tartışma

5. Sonuç

Yazdırılma tarihi: 22 Kasım 2025

<https://tr.cosmicphilosophy.org/timescape-theory/>

BÖLÜM 1.

2025 Kaçış Girişimi

Büyük Patlama Kozmolojisi

● Yorgun Işık Teorisi için Bir Maske Olarak Zaman Peyzajı Teorisi

🔭 CosmicPhilosophy.org tarihinde yayınlanan “Nötrinolar yoktur” araştırması, nötrinoların “ ∞ sonsuz bölünebilirlik”ten kaçmak için dogmatik bir girişim olduğunu ortaya koyduktan ve küresel olarak bilim dergileri ve yayıncılara e-posta yoluyla bir basın bülteni gönderildikten bir ay sonra - bazı kibar yanıtlara rağmen reddedilme ve sessizlikle karşılanmasına rağmen - bilim medyasında karanlık enerjinin var olmadığını iddia eden başlıklar ortaya çıktı.

(2024) Karanlık enerji 'yoktur': Genişleyen evren teorisine meydan okuma

Kaynak: [Phys.org](https://phys.org) | Monthly Notices of the Royal Astronomical Society: Letters, Cilt 537, Sayı 1, Şubat 2025, Sayfalar L55–L60

- ▶ Yeni çalışma karanlık enerji teorisini paramparça ediyor ~ Yahoo Haber
- ▶ Karanlık enerji gizemi nihayet ÇÖZÜLDÜ - bilim insanları radikal yeni bir teoriyle ortaya çıkıyor ~ DailyMail
- ▶ Bilim insanları radikal yeni bir teoriyi duyururken gizemli karanlık enerji atılımı ~ GB Haber
- ▶ 'Derin sonuçlar': Canterbury Üniversitesi bilim insanları karanlık enerjide atılım yaptı ~ Radio Yeni Zelanda

Zaman Peyzajı Teorisi

Monthly Notices of the Royal Astronomical Society Letters'te yayınlanan yeni bir makalede, Profesör David L. Wiltshire liderliğindeki araştırmacılar Antonia Seifert, Zachary G. Lane, Marco Galoppo, Ryan Ridden-Harper, evrenin farklı bölgelerinde zaman akışı üzerindeki yerçekiminin düzensiz etkilerinden kaynaklanan hızlanan genişleme görünümünün bir "illüzyon" olduğunu öne süren 'zaman peyzajı modeli' adlı yeni bir teori önerdiler. Yoğun galaktik bölgeler ile seyrek kozmik boşluklar arasındaki zaman genişlemesi farklılıkları, karanlık enerji gerektirmeden hızlanan genişleme izlenimini yaratıyor.

Küresel medyada yeni bağımsız bir teori olarak sunulan yeni 'zaman peyzajı modeli' teorisi, aslında ● yorgun ışık teorisinin temel fikrini alır ve onu genel görelilik çerçevesine yerleştirir.

İşte yeni '*zaman peyzajı modeli*' teorisinin, 1929'dan beri Büyük Patlama kozmolojisinin temelinde meydan okuyan orijinal birincil rakip olan '*yorgun ışık teorisi*' için bir maske olarak kabul edilmesinin nedeni:

1. Her iki teori de standart Λ CDM kozmolojik modelini ve gözlemlenen evrenin hızlanan genişlemesini açıklamak için karanlık enerjiye olan bağımlılığını sorgular.
2. Yorgun ışık teorisi, uzak galaksilerden gelen ışığın kırmızıya kaymasının kozmik genişlemeden değil, araya giren uzayla belirtilmemiş bir "etkileşim"den kaynaklandığını öne sürer.
3. Zaman peyzajı modeli, yorgun ışık teorisinin bu temel öncülünü - gözlemlenen genişlemenin bir illüzyon olduğunu - alır ve onu genel görelilik ve yerçekimsel zaman genişlemesinin iyi yerleşmiş ilkelerine dayandırır.
4. Farklı kozmik yapılar boyunca zamanın düzensiz akışının hızlanan genişleme görünümünü nasıl yaratabileceğini göstererek, zaman peyzajı modeli, yorgun ışık teorisinin açık bir fiziksel mekanizma eksikliğinin bıraktığı boşluğu doldurur.

"*Zaman Peyzajı*" teorisi, yorgun ışık teorisine atıf yapılmadan kozmoloji için temel bir değişim ajanı olarak önerilmektedir, bu da sorgulanabilir.

Yorgun ışık teorisi, Büyük Patlama kozmolojisinin benimsenmesi ve dogmatik korunmasından bu yana yaygın olarak reddedilmiş ve aktif olarak bastırılmıştır.

Sonraki bölümler, Zaman Peyzajı teorisinin, bilimin on yıllardır süren bilimsel-engizisyon baskısından, Büyük Patlama teorisinin orijinal birincil rakibi olan ‘ yorgun ışık teorisinden’ kaçma girişimi olabileceğini ortaya çıkaracaktır.

BÖLÜM 1.2.

Kırmızıya Kaymanın Doppler Yorumu

Doppler etkisi basit bir kavramdır: Bir tren size yaklaşırken, tren düdüğünün ses perdesi yükseliyor gibi görünür. Tren sizi geçip uzaklaşırken, düdüğün ses perdesi düşüyor gibi görünür. Bu perde değişimi Doppler etkisinden kaynaklanır ve bu etki günümüzde uzak galaksilerden gelen ışığın neden daha uzun veya “*daha kırmızı*” dalga boylarına kaymış gibi görüldüğünü açıklamak için kullanılır.

Amerikalı gökbilimci Edwin Hubble, 1929’da Evren’in genişlediğini ve bununla bağlantılı olarak, Evren’in bir zamanlar bir ‘*Kozmik Yumurta*’ içinde sıkıştırılmış olması gerektiğini çıkarsamak için kırmızıya kaymanın Doppler yorumunu kullandı. Bu, Çin, Hint, Kolomb öncesi ve Afrika kültürleri geleneklerinin yanı sıra, hepsi (açıkça alegorik terimlerle) belirgin bir zamanın başlangıcını tanımlayan – ister Genesis’in “*altı günde yaratılışı*” ister eski Hint metni Rig Veda’nın “*Kozmik Yumurtası*” olsun – kültürler arasındaki eski dini yaratılış mitleriyle uyumluydu.

Büyük Patlama teorisi başlangıçta “*Kozmik Yumurta teorisi*” olarak adlandırıldı ve Katolik rahip Georges Lemaître tarafından, İncil’in

Genesis kitabıyla uyumlu olarak “*dünü olmayan bir gün*” için önerildi.

Bilimin bugünkü Büyük Patlama kozmolojisinde, Kozmik Yumurta, bir matematiksel tekillik veya ‘*potansiyel ∞ sonsuzluk*’ temsil eden ‘*ilkel atom*’ olarak adlandırılır.

Kırmızıya kaymanın Doppler yorumu, Büyük Patlama kozmolojisinin temelidir.

B Ö L Ü M 1 . 3 .

Yorgun Işık Teorisi

İsviçreli-Amerikalı gökbilimci Fritz Zwicky, 1929’da, gözlemlenen kırmızıya kaymayı ∞ sonsuz bir Evren fikriyle uyumlu olarak açıklamak için alternatif bir teori olarak “*yorgun ışık teorisini*” önerdi.

Yorgun ışık teorisinin temel öncülü, kırmızıya kaymanın, ışığın uzayda yol alırken enerji kaybettiği görünmesine neden olan belirtilmemiş bir süreçten kaynaklandığıdır. Bu süreç genellikle “*foton yorgunluğu*” veya “*foton yaşlanması*” olarak adlandırılır; burada fotonlar, kozmosta yolculuk ederken esasen “*yorulur*”.

(2018) Yorgun Işık Büyük Patlama’yı Reddediyor

Kaynak: [Bilim İnsanları Ming-Hui Shao, Na Wang ve Zhi-Fu Gao](#)

(2014) Yorgun Işık büyük patlama teorisini çürütüyor

Kaynak: [tiredlight.net](#)

(2022) Yeni Yorgun-Işık Teorisi, Sonsuz Bir Evren'de Kırmızıya Kaymayı ve KMB'yi Açıklıyor

Kaynak: tiredlight.org

Yorgun Işık teorisi, bilimsel-engizisyon baskısıyla karşılaştı. Kullanılan bir strateji, orijinal 1929 teorisinin çürütülmesinin kullanılmasıdır; taraftarlar son on yıllarda bunu aşmak için Yeni Yorgun Işık Teorisi (NTL) adını kullanmaya çalışmışlardır.

BÖLÜM 2.

Yasaklandı

Büyük Patlama Teorisini Sorguladığı İçin

Bu makalenin yazarı, Zielenknijper.com adına yaptığı felsefi araştırmanın, Büyük Patlama teorisinin, araştırdığı “🦋 özgür iradeyi ortadan kaldırma hareketinin” nihai temeli olarak kabul edilebileceğini ortaya çıkardığı 2008-2009 civarından beri Büyük Patlama teorisinin erken bir eleştirmeni olmuştur.

Büyük Patlama teorisinin bir eleştirmeni olarak yazar, Büyük Patlama eleştirisinin bilimsel-engizisyon baskısını ilk elden deneyimlemiştir.

Haziran 2021'de, yazar Büyük Patlama teorisini sorguladığı için Space.com'da yasaklandı. Gönderi, teoriye meydan okuyan Albert Einstein'a ait yakın zamanda keşfedilen belgeleri tartışıyordu.

“ Berlin'deki Prusya Bilimler Akademisi'ne sunduğu, Albert Einstein'a ait gizemli bir şekilde kaybolan belgeler, 2013'te Kudüs'te bulundu...”

(2023) Einstein'ı “Hatalıydım” Demeye İkna Etmek

Albert Einstein'ın Büyük Patlama teorisinin bir “inançlısına” dönüşmesine dair bir araştırma.

Kaynak: [Bölüm 3](#).

Gönderi, bazı bilim insanları arasında Büyük Patlama teorisinin dini benzeri bir statü kazandığına dair artan algıyı tartışıyordu ve birkaç düşünceli yanıt almıştı. Ancak, Space.com'da alışlageldiği gibi basitçe kapatılmak yerine aniden silindi. Bu olağandışı eylem, arkasındaki motivasyonlar hakkında soru işaretleri yarattı.

Moderatörün kendi ifadesi, “Bu konu işini tamamladı. Katkıda bulunanlara teşekkürler. Şimdi kapatılıyor”, paradoksal bir şekilde kapanışı duyururken aslında tüm konuyu siliyordu. Yazar daha sonra bu silme işlemiyle ilgili nazik bir anlaşmazlık iletişim kurduğunda, yanıt daha da sert oldu - tüm Space.com hesabı yasaklandı ve önceki tüm gönderiler silindi.

Akademisyenler, Büyük Patlama teorisini eleştirmek de dahil olmak üzere belirli araştırmalar yapmaktan alıkonuldu. Tanınmış bilim yazarı Eric J. Lerner 2022'de şunları yazdı:

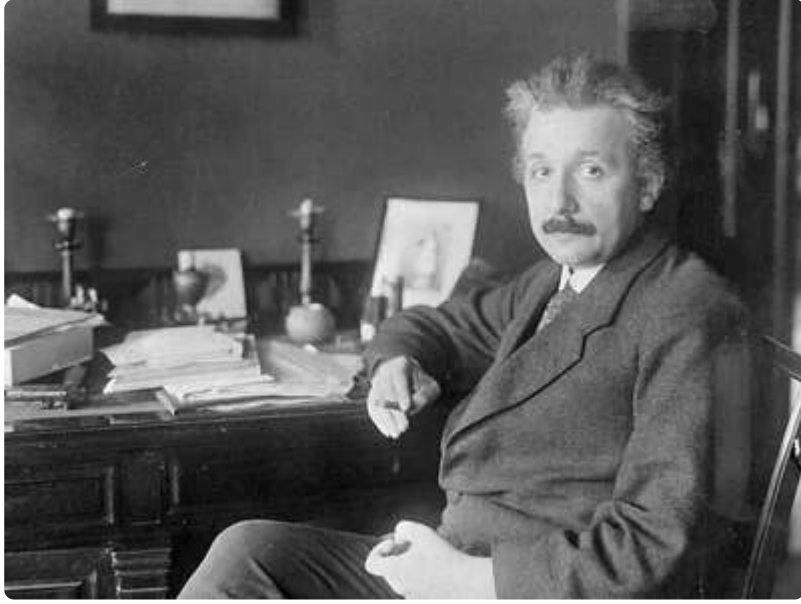

“Büyük Patlama'yı eleştiren makaleleri herhangi bir astronomi dergisinde yayınlamak neredeysse imkansız hale geldi.”

(2022) **Büyük Patlama Hiç Olmadı**

Kaynak: The Institute of Art and Ideas

BÖLÜM 3.

Albert Einstein

Bir ‘İnançlıya’ Dönüşümünün Tarihsel Araştırması

Albert Einstein'ın ∞ sonsuz Evren teorisinden vazgeçip Büyük Patlama teorisinin bir ‘inançlısına’ dönüşmesinin *nedenine* dair resmi anlatı ve ana argümanlardan biri, Edwin Hubble'ın 1929'da Evren'in ● kırmızıya kaymanın Doppler yorumu (bölüm 1.2.)

yoluyla genişlediğini göstermesi ve bunun Einstein'ın yanıldığını kabul etmeye zorlamasıdır.

(2014) Einstein'ın Kayıp Teorisi, Büyük Patlama Olmayan Bir Evreni Tanımlıyor

Kaynak: [Discover Magazine](#)

Tarihin incelenmesi, resmi anlatının geçersiz olduğunu ve Einstein'ın sözde '*bir inançlıya dönüşümü*' hakkındaki bir medya hype'ından doğrudan türediğini, ki Einstein'ın bunu takdir etmediğine dair göstergeler olduğunu ortaya koymaktadır.

Hubble'ın keşfinden iki yıl sonra, Einstein, dönüşümü hakkındaki medya hype'ıyla çelişen bir bilimsel makalede Hubble'ın adını alışkanlıkla yanlış yazacaktı.

Einstein'ın "*Zum kosmologischen Problem*" ("*Kozmolojik Problem Üzerine*") başlıklı makalesi gizemli bir şekilde kayboldu ve daha sonra bir hac yeri olan Kudüs'te bulunurken, Einstein aniden bir '*inançlıya*' dönüştü ve Büyük Patlama teorisini tanıtmak için bir rahiple birlikte ABD turuna çıkacaktı.

Einstein'ın Büyük Patlama teorisinin bir inançlısına dönüşmesine yol açacak olayların kısa bir özeti:

B Ö L Ü M 3.1.

1929: Einstein'ın Dönüşümü Hakkında Bir Medya Hype'ı

1929'dan beri Albert Einstein hakkında, Edwin Hubble'ın keşfi nedeniyle Einstein'ın bir 'inançlıya' dönüştüğünü iddia eden büyük bir medya hype'ı vardı.

“Ülke çapında [ABD] manşetler aydınlandı, Albert Einstein'ın genişleyen bir evren inancına dönüştürüldüğünü iddia ederek.”

O dönemdeki 1929 medya kapsamı, özellikle popüler gazetelerde, “Einstein Hubble'ın Keşfiyle ‘Dönüştürüldü’” veya “Einstein Evrenin Genişlediğini Kabul Ediyor” gibi manşetler kullandı.

Hubble'ın kendi memleketi gazetesi Springfield Daily News, “Yıldızları İncelemek İçin Ozark Dağları'ndan [Hubble] Ayrılan Genç, Einstein'ın Fikrini Değiştirmesine Neden Oluyor” manşetini attı.

BÖLÜM 3.2.

1931: Einstein'ın Devam Eden Reddi

Tarihsel kanıtlar, Einstein'ın 'dönüşümü' hakkındaki medya hype'ını takip eden yıllarda genişleyen evren teorisini aktif olarak reddettiğini göstermektedir.

Hubble'ın keşfinden iki yıl sonra - [Einstein] genişleyen evren teorisinin büyük bir eksiğini vurguladı.... Bu Einstein için büyük bir takoz noktasıydı. ... Bir fizikçi her konuştuğunda, teoriyi reddederdi.

BÖLÜM 3.3.

1931: Einstein'ın Gizemli Kayıp Makalesi

1931'de Albert Einstein, ∞ sonsuz Evren teorisini geliştirmek için, 1929'dan beri süren 'dönüşümü' hakkındaki medya hype'ının iddialarıyla doğrudan çelişecek şekilde, genişlemeyen bir evren olasılığına izin verecek yeni bir kozmolojik model sunarak "Zum kosmologischen Problem" ("Kozmolojik Problem Üzerine") başlıklı bir makaleyi Berlin'deki Prusya Bilimler Akademisi'ne sundu.

Gizemli bir şekilde kaybolan ve 2013'te Kudüs'te bulunan bu makalede, Einstein Edwin Hubble'ın adını alışkanlıkla yanlış yazdı, ki bunu bilerek yapmış olmalıdır.

BÖLÜM 3.4.

1932: Einstein'ın Bir İnançlıya Dönüşümü

Makalesi kaybolduktan kısa bir süre sonra, Einstein Büyük Patlama teorisinin bir inançlısına dönüştü ve teorisinin 'tanıtımını' yapmak için bir Katolik rahibiyle birlikte ABD turuna çıktı, bu da kilise etkisinin rol oynamış olabileceğini göstermektedir.

Rahip Georges Lemaître'in Ocak 1933'te Kaliforniya'da bir seminerde konuşmasının ardından, Einstein dramatik bir şey yaptı - ayağa kalktı, alkışladı ve şu meşhur

ifadeyi yaptı: “Bu, şimdiye kadar dinlediğim en güzel ve en tatmin edici yaratılış açıklamasıdır.” ve kendi ∞ sonsuz Evren teorisini kariyerinin **en büyük hatası** olarak nitelendirdi.

Sözde ‘dönüşümü’ hakkındaki medya hype’ı sırasında, yıllarca Büyük Patlama teorisini şiddetle reddetmekten, bir rahiple birlikte ABD çapında bir tura çıkarak aktif tanıtım yapmaya geçiş, derin bir değişimdir.

Einstein’ın dönüşümü, Büyük Patlama teorisinin tanıtılmasında kilit rol oynadı.

BÖLÜM 3.5.

Neden?

Albert Einstein neden ∞ sonsuz Evren teorisini “en büyük hatası” olarak nitelendirdi ve Büyük Patlama teorisinin ve onunla bağlantılı ‘🕒 zamanın başlangıcının’ bir savunucusuna dönüştü?

Albert Einstein’ın dönüşüm tarihinin araştırılması, derin felsefi içgörülerin anahtarı olabilir, çünkü Einstein bir dünya barışı aktivistiydi ve “Dünya Barışı Teorisi” adlı el yazması, Birleşmiş Milletler’in kuruluşundan önce geliyordu; bu, 🦋 GMODebate.org’deki 🕊️ Barış Teorisi hakkındaki makalemizde incelenmektedir.

Einstein bilimsel gerçekten sapmak için bilinçli bir seçim yaptıysa, motivasyonu ne olabilirdi?

Bazı bariz adaylara rağmen, bu sorun beklenenden daha büyük bir felsefi derinliğe sahip olabilir çünkü bilim, motivasyonun temel zemini olarak dogmayı benimsemekten daha iyisini yapamayabilir.

Bilim felsefecisi Stephen C. Meyer, Yaşamın Kökeninin Gizemi adlı kitabında, bilinçli olarak dogmatik ve hatta dinsel sapmayı tercih edebilecek temel bir motivasyonun bilimsel ilerlemenin kendisi olduğunu yazdı.

Atasözü:

“Asıl sorun motivasyondur.”

Kilise etkisi belirtilerine rağmen, kişisel bakış açısından Einstein'ın kararına yol açan öncelik, “Tanrı yaptı” argümanının potansiyelinde içkin olan entelektüel tembelliğin önlenmesi olabilir.

Paradoksal olarak, dinsel ‘zamanın başlangıcını’ benimseyerek Einstein, bilimsel ilerlemeyi başarmak için bilimin birincil çıkarına hizmet edebilirdi.

BÖLÜM 4.

Başlangıç: Zaman Felsefe İçin Bir Durum

‘ zamanın bir başlangıcı’ fikrinin arkasındaki felsefe hakkında AEON'da yayınlanan 2024 tarihli bir denemede daha fazla okuma

materyali mevcuttur; bu, meselenin felsefeye ait olduğunu ortaya koymaktadır.

(2024) Bilim insanları artık Evren'in büyük patlamayla başladığından emin değil

Kaynak: [AEON.co](https://www.aeon.co)

Bilim, Büyük Patlama kozmolojisini ve bununla bağlantılı “zamanın başlangıcını” savunurken, akademik felsefe tam tersini yapmış ve zamanın bir başlangıcı olduğunu öne süren dini “Kalam kozmolojik argümanını” sorgulamıştır.

Felsefe profesörleri Alex Malpass ve Wes Morriston tarafından kaleme alınan **Sonu Olmayan ve ∞ Sonsuz** başlıklı bir makale hakkındaki forum tartışmasında, New York'tan bir felsefe öğretmeni şu argümanı öne sürdü:

BÖLÜM 4.1.1.

Kalam Kozmolojik Argümanı Hakkında Bir Tartışma

☰ **Sonu Olmayan ve ∞ Sonsuz**

Terrapin Station:

... eğer T_n 'den önce sonsuz miktarda zaman varsa, o zaman T_n 'ye ulaşamayız çünkü T_n 'den önceki sonsuz zamanı tamamlayamayız. Neden? Çünkü sonsuzluk, asla ulaşamayacağımız veya tamamlayamayacağımız bir miktar değildir.

... Belirli bir T durumuna ulaşmak için, eğer önceki değişim durumlarının sonsuzluğu varsa, T'ye varmak mümkün değildir, çünkü T'ye ulaşmak için bir sonsuzluk tamamlanamaz.

Yazar:

Kalam kozmolojik argümanını savunuyorsunuz.

Terrapin Station:

Ben bir ateistim.

Yazar:

Papa olduğunuzu iddia etseniz bile, bu, akıl yürütmenizin geçerliliğinin incelenmesi söz konusu olduğunda hiçbir fark yaratmaz.

Bir Kalamcı sizinle tamamen aynı argümanı yapsaydı, farklı mı olurdu?

Kaynak: [Online Philosophy Club](#)

“Sonu Olmayan ve ∞ Sonsuz” makalesi Philosophical Quarterly’de yayınlandı. “Dünyadaki Tüm Zaman” başlıklı makalenin devamı Oxford’un Mind dergisinde yayınlandı.

(2020) Sonu Olmayan ve ∞ Sonsuz

Kaynak: [Profesör Alex Malpass'ın Blogu](#)

| Philosophical Quarterly

| Oxford'un Mind dergisinde devamı

BÖLÜM 5.

Sonuç

“*Timescape*” teorisi, ● yorgun ışık teorisine atıfta bulunulmadan, kozmoloji için temel bir değişim ajanı olarak önerilmektedir. Timescape teorisinin meydan okumayı hedeflediği Büyük Patlama teorisinin kökeninin tarihi ışığında, bu durum sorgulanmalıdır.

CosmicPhilosophy.org

<https://tr.cosmicphilosophy.org/>

Yazdırılma tarihi: 22 Kasım 2025

Diğer projelerimiz:

- ▶ [GMODebate.org](https://tr.gmodebate.org/): Öjeni, bilimcilik, "felsefeden-bağımsız-bilim" hareketi, "bilim-karşıtı söylem" ve modern bilimsel engizisyon biçimlerinin felsefi temellerini araştıran bir proje.